བོདཆུསྟགལོཟླ༡༢ཚེས༩
སྤྱིལོལོཟླཚེསགཟའཟླབ
􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀧅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅

􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅

􀧅 􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅 􀧅

􀧅

སྤྱིའི་འདོན་ཐེངས།
2384

བརྙན་སྐྱེལ་ཞལ་པར་ཨང་གྲངས།
0893--7824843

ཚགས་པར་མཚན་བྱང་འབྲི་མཁན།
ལེགས་མཆོགདབངགྲགསལྡན ནངདོནཟབ ཀློགལསྤྲོ ལྟའདོདཆེ

􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀧅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅

􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅 􀧅 􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅􀥅 􀧅

􀧅

རྒྱལནངགཅིགགྱུརཚགསཔརཨངརྟགས སྦྲགསྲིདཨངཚབ ཀྲུངགུངལྷོཁགྲོངཁྱེརཨུཡོནལྷནཁངགིསགཙོའགནའཁུར ཀྲུངགུངལྷོཁགྲོངཁྱེརཨུཡོནལྷནཁངདྲིལབསྒྲགསཔུསགཙོགཉེརབྱས ལྷོཁའིཚགསཔརཁངནསབཏོནཞབསའདེགསཞུབདངམིསེམསདྲོབའིབྱེདསྒོགྲོངསྡེརསྤེལནསམཐའདརདམངསཕྱུགགིབྱསྤྱོདལསྐུལའདེདགཏིངཟབདངཏནཏིགབཏངབདཔྱིད་གསར་དུས་ཆེན་རིང་།ས་མཐོའི་ཡུལ་་་
གྲུ་ཁག་ཏུ་ལོ་གསར་གྱི་རྣམ་པས་ཁེངས་ཤིང་།དར་
རྒྱས་ཆེ་བའི་ལོ་གསར་མཁོ་ཆས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་་་་་
ནི་2023ལོ་འགོ་ཚུགས་མ་ཐག་པའི་འཁྲུག་ཆ་་་་་་་་
དོད་པའི་རྣམ་པའི་མཚོན་ཚུལ་ཞིག་རེད།
ལོ་གསར་གྱི་མཁོ་ཆས་ཁྲོམ་རར་སྐྱོད་སྐབས།
ཞོར་ཟས་དང་འཚོ་བའི་མཁོ་ཆས་ཕུད།ད་དུང་སྒྲ་་

སྙན་སོགས་མང་ཚོགས་ཀྱི་བསམ་པ་དང་རིག་་་་་་་་་
གནས་ཀྱི་འཚོ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་སུ་གཏོང་བའི་་་་་
མི་རིགས་ཀྱི་སྲོལ་རྒྱུན་རོལ་ཆའང་ཁྲོམ་རར་བྲིན་་་་་
ཁ་ཧ་ཅང་རྒྱུག་པོ་ཡོད་པ་རེད།
ལོ་གསར་གྱི་མཁོ་ཆས་ཁྲོམ་ར་ནས་བྲལ་ཏེ་་་་་་་་
གསར་འགོད་པ་པ་སངས་ནོར་བུའི་ཁྱིམ་དུ་སྐྱོད་་་་་
སྐབས་ཁོང་གི་སྒོ་རའི་ནང་བོད་བཟོའི་སྒྲ་སྙན་་་་་་་་

བཟོ་ལྟ་སྣ་ཚོགས་བསྒྲིགས་འདུགཔ་སངས་ནོར་་་་་
བུ་དང་ཁོང་གི་དགེ་ཕྲུག་ཚོ་སྒོ་རའི་ནང་ལས་ལ་་་་་་
བྲེལ་བཞིན་ཡོད་ཅིང་།ཁོང་གིས“ངས་བོད་ཀྱི་ལོ་་་
གསར་གོང་སྒྲ་སྙན་གྱི་མངགས་ཐོ་ཚང་མ་ཚར་བ་་་་
བྱེད་རྩིས་ཡོད”ཅེས་བརྗོད།
པ་སངས་ནོར་བུ་ནི་སྣེ་གདོང་ཆུས་ཡར་སྟོད་་་་
ཤང་རི་ཟུར་（པར་ངོས་གསུམ་པར་གཟིགས）

འདི་ག་ཚགས་པར་ཁང་དུ་གནས་ཚུལ་འབྱོར་གསལ།
དཔྱིད་གསར་དུས་ཆེན་རིང་།ངེད་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་རིམ་་་་་
ཁག་རིག་གནས་ཚན་པས་རིག་རྩལ་བྱེད་སྒོའི་རྣམ་པ་་་
གསར་གཏོད་དང་དགེ་མཚན་ལྡན་པའི་ཐོན་ཁུངས་་་་་
བསྡུ་སྒྲིལ་བྱས་ཏེ་སྣ་མང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རིག་་་་་་་
གནས་བྱེད་སྒོ་སྣ་ཚོགས་སྤེལ་ནས་གྲོང་ཁྱེར་ཡོངས་ཀྱི་་་
མི་དམངས་མང་ཚོགས་ལ་བསམ་པའི་རིག་གནས་སྟོན་
མོ་བཤམས་པ་རེད།
གྲོང་ཁྱེར་ཡོངས་ཀྱི་རིག་གནས་འཐབ་ཕྱོགས་ཀྱི་་་་
དཔུང་ཁག་ཚོས་རིག་རྩལ་གྱི་རྟ་ཕོ་བཞོན་ནས་གཞི་་་་་་་
རིམ་གྲོང་གསེབ་ཏུ་བསྐྱོད་དེ་ངོ་མཚར་ཆེ་བའི་གྲོང་་་་་་་
གསེབ་ཀྱི་དཔྱིད་གསར་མཚན་ཚོགས་ཤིག་འཚོགས་པ་་
རེད།སྣ་མང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རིག་གནས་ཀྱི་སྟོན་
མོ་གཟབ་རྒྱས་ལས་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཚོགས་ལ་འཁྲུག་ཆ་་་་་་་
དོད་པའི་ （པར་ངོས་གསུམ་པར་གཟིགས）

ཕུནསུམཚོགསཔའིརིགགནསསྟོནམོསལོགསརགཉིསལསྤྲོསྣངསྦྱིནམི་དམངས་ཉིན་རེའི་ཚགས་པར་ཐོག་གནས་ཚུལ་་་
སྤེལ་བ་ལྟར།ཉེ་དུས་གསར་འགོད་པས་པེ་ཅིང་དུ་་་་
འཚོགས་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་མི་རིགས་ལས་དོན་ཨུ་་་་་་་་
ལྷན་གྱི་ཀྲུའུ་རེན་ཚོགས་འདུ་ནས་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་་་
བར།རྒྱལ་ཁབ་མི་རིགས་ལས་དོན་ཨུ་ལྷན་གྱིས་་་་་་་་
མཐའ་དར་དམངས་ཕྱུག་གི་བྱ་སྤྱོད་ལ་སྐུལ་འདེད་་་
གཏིང་ཟབ་གཏོང་བ་ནི་འདི་ལོའི་གཙོ་གནད་ལས་་་
དོན་གྱི་གྲས་ཤིག་ལ་བརྩིས་ནས།མཐའ་མཚམས་ས་
ཁུལ་གྱི་མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་ཡར་ཐོན་དང་སྤུས་་་་་་་
ཚད་མཐོ་བའི་འཕེལ་རྒྱས་ལ་ཕན་འབྲས་དེ་བས་ཆེ་་
བ་ཐོན་པར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ་དང་།ཐག་རིང་་་་
ལུང་ཁུག་གྲོང་ཚོར་ཕྱོགས་ནས“ཞབས་འདེགས་ཞུ་་

བ་དང་མི་སེམས་དྲོ་བའི”བྱེད་སྒོ་སྤེལ་བ།མཐའ་་་་་
མཚམས་ཀྱི་མང་ཚོགས་ལ་རང་ཁྱིམ་གྱི་སྒོ་འགྲམ་་་་་་་
ནས་སེམས་རྩ་འཁོལ་བའི་ཞབས་འདེགས་ལོངས་་་་་
སྤྱོད་ཐུབ་པ་བཅས་བྱས་ཏེ་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་་་་་་་
དེང་རབས་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་་་་་་་་
འཛུགས་སྐྲུན་བྱེད་པའི་རྒྱང་ལམ་གསར་པར་་་་་་་་་་
མཐའ་མཚམས་ས་ཁུལ་རྗེས་ལུས་མི་ཐེབས་པ་དང་་་
མི་རིགས་གཅིག་ཀྱང་རྗེས་སུ་མི་ལུས་པའི་འགན་་་་་་་
ལེན་བྱས་ཡོད་པ་རེད།
རྒྱལ་ཁབ་མི་རིགས་ལས་དོན་ཨུ་ལྷན་གྱི་འབྲེལ་་་
ཡོད་འགན་འཁུར་བློ་མཐུན་གྱིས་ངོ་སྤྲོད་བྱས་དོན།
2022ལོར་རྒྱལ་ཁབ་མི་རིགས་ལས་དོན་ཨུ་ལྷན་་་་་་

གྱིས་འབྲེལ་ཡོད་པུའུ་ཨུད་དང་མཉམ་དུ་ཀྲུང་ཧྭ་མི་་
རིགས་གཅིག་མཐུན་འདུས་གྲུབ་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཟབ་་་་
ཏུ་གཏོང་བ་གཙོ་རྐང་དུ་བཟུང་སྟེ།མཐའ་དར་་་་་་་་
དམངས་ཕྱུག་གི་བྱ་སྤྱོད་ལ་སྐུལ་འདེད་ཏན་ཏིག་་་་་་་
གཏོང་བ་དང་།མཐའ་མཚམས་ས་ཁུལ་འཕེལ་རྒྱས་
མྱུར་པོ་དང་ཕན་འབྲས་ཆེ་རུ་འགྲོ་བར་སྐུལ་འདེད་་
བཏང་ནས་རྒྱལ་ཁབ་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱི་ཡོངས་ལ་་་་་་་
ཞབས་འདེགས་དེ་བས་ལེགས་པ་ཞུས་ཡོད།མཐའ་་
མཚམས་རྒྱུད་ཀྱི་རྨང་གཞིའི་སྒྲིག་བཀོད་ཀྱི་ཆ་རྐྱེན་་་
ལེགས་སུ་མགྱོགས་མྱུར་ཕྱིན་པ་དང་།སྒོ་དབྱེ་་་་་་་་་་
འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ནུས་པ་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་ཆེ་རུ་ཕྱིན་་
ནས་ཀྲུང་གོ་དང（་པར་ངོས་གསུམ་པར་གཟིགས）

2022ལོར་ལྗོངས་ཡོངས་ཀྱི་དབུལ་སྒྲོལ་མི་
འབོར་གྱི་ཆ་སྙོམས་ཡོང་འབབ་ཁེ་གཙང་
སྒོར་ཁྲི་གཅིག་ལྷག་ཙམ་ཟིན་པ།

བོད་ལྗོངས་ཉིན་རེའི་ཚགས་པར་ཐོག་གནས་ཚུལ་སྤེལ་བ་ལྟར།ཉིན་་་་་་་་
ཤས་གོང་གསར་འགོད་པས་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་གྲོང་གསེབ་དར་རྒྱས་ཅུས་་་
ནས་ཤེས་རྟོགས་བྱས་པར་གཞིགས་ན།2022ལོར་སྔོན་དཔག་བྱས་ན་་་་
ལྗོངས་ཡོངས་ཀྱི་རྫོང་དང་ཆུས་74ཡི་དབུལ་སྒྲོལ་མི་འབོར་གྱི་ཆ་སྙོམས་་་
ཡོང་འབབ་ཁེ་གཙང་སྒོར་ཁྲི་1.38ཟིན་པ་དེ་དུས་མཚུངས་ལས་་་་་་་་་་
14.5%འཕར་ནས་ལྗོངས་ཡོངས་ཀྱི་དབུལ་སྒྲོལ་མི་འབོར་གྱི་ཆ་སྙོམས་་
ཡོང་འབབ་ཁེ་གཙང་སྒོར་ཁྲི་1ལས་ཐོག་མར་བརྒལ་ཡོད་པ་རེད།
ལོ་གཅིག་རིང་རང་ལྗོངས་ཀྱིས་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་དབུལ་་་་་་་་
སྒྲོལ་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཡོང་འབབ་མང་དུ་གཏོང་རྒྱུ་དེ་དབུལ་སྒྲོལ་འགག་་་་་
སྒྲོལ་གྱི་གྲུབ་འབྲས་སྲ་བརྟན་དུ་གཏོང་བའི་ལས་འགན་གལ་ཆེན་དུ་བརྩི་
རྒྱུ་མཐའ་འཁྱོངས་ཀྱིས་རྩ་འཛུགས་ཀྱི་འགན་ལེན་ལ་ཤུགས་སྣོན་རྒྱག་པ་་
དང་འབབ་འཕར་གྱི་ལས་སྟེགས་བཏོད་དེ《བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་་་་་་་་
དབུལ་སྒྲོལ་མི་འབོར་གྱི་འབབ་འཕར་བྱ་སྤྱོད་ལག་བསྟར་ཇུས་་་་་་་་་་
གཞི》བཏོན་པ་དང་ （པར་ངོས་གསུམ་པར་གཟིགས）

བོད་ཀྱི་གྲོང་ཚོ(སྡེ་ཁུལ)16ལ“རྒྱལ་ཡོངས་
ཀྱི་དམངས་གཙོ་ཁྲིམས་སྐྱོང་གི་དཔེ་སྟོན་
གྲོང་ཚོའི(སྡེ་ཁུལ)”མིང་བཏགས་པ།
སྣ་དཀར་རྩེ་རྫོང་ཕུ་མ་བྱང་ཐང་ཤང་ས་མཚམས་གྲོང་ཚོ་དང་
མཚོ་སྨད་རྫོང་གྲི་གུ་གྲོང་རྡལ་སྒྲུབ་སྡེ་གྲོང་ཚོ་ཚུད་ཡོད་པ།
བོད་ལྗོངས་ཉིན་རེའི་ཚགས་པར་ཐོག་གནས་ཚུལ་སྤེལ་བ་ལྟར། ཉེ་ཆར་
ཁྲིམས་འཛིན་པུའུ་དང་དམངས་སྲིད་པུས《“རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་དམངས་་་་་་་
གཙོ་ཁྲིམས་སྐྱོང་གི་དཔེ་སྟོན་གྲོང་ཚོ(སྡེ་ཁུལ)”ཁག་དགུ་པའི་མིང་་་་་་་་་་
འདོགས་པའི་སྐོར་གྱི་གཏན་འབེབས》པར་འགྲེམས་བྱས་ཏེ།གྲོང་ཚོ(སྡེ་
ཁུལ)1136ལ“རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་དམངས་གཙོ་ཁྲིམས་སྐྱོང་གི་དཔེ་སྟོན་་་་་་་
གྲོང་ཚོ(སྡེ་ཁུལ)”ཁག་དགུ་པའི་མིང་འདོཌ་པའི་གཏན་འབེབས་བྱས་པ་
རེད།དེའི་ནང་བོད་ཀྱི་གྲོང་ཚོ(སྡེ་ཁུལ)16ལ་མིང་བཏགས་ཡོད།
“རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་དམངས་གཙོ་ཁྲིམས་སྐྱོང་གི་དཔེ་སྟོན་གྲོང་ཚོ(སྡེ་་་་་་་
ཁུལ)”ཁག་དགུ་པའི་མཚན་སྙན་ཐོབ་པའི་རང་ལྗོངས་ཀྱི་གྲོང་ཚོ(སྡེ་་་་་་་་
ཁུལ)སྟེ།ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སྟོད་ལུང་བདེ་ཆེན་ཆུས་དམར་གྲོང་རྡལ་་་་་་་་་
དམར་གྲོང་ཚོ་དང་འདམ་གཞུང་རྫོང་ལུང་རིང་ཤང་མཆོད་རྟེན་ར་མགོ་་
གྲོང་ཚོ་དང་།གཞིས་རྩེ་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་བསམ་གྲུབ་རྩེ་ཆུས་གྲོང་ནུབ་ཁྲོམ་་་་་
གཞུང་དགའ་ཡུལ་སྡེ་ཁུལ་དང་།རྒྱལ་རྩེ་རྫོང་ར་སོག་ཤང་ནོར་ཁང་གྲོང་
ཚོ།དིང་རི་རྫོང་ཤེལ་དཀར་གྲོང་རྡལ་ཆུ་ཤར་གྲོང་ཚོ།ལྷོ་ཁ་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་་
སྣ་དཀར་རྩེ་རྫོང་ཕུ་མ་བྱང་ཐང་ཤང་ས་མཚམས་གྲོང་ཚོ་དང་མཚོ་སྨད་་་
རྫོང་གྲི་གུ་གྲོང་རྡལ་སྒྲུབ་སྡེ་གྲོང་ཚོ།ཉིང་ཁྲི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་བྲག་ཡིབ་ཆུས་་་་
ཇོ་མོ་ཁྲོམ་གཞུང་གཉིས་བཀུར་ལམ་སྡེ་ཁུལ་དང་ཀོང་པོ་རྒྱ་མདའ་རྫོང་་་་
གྲོང་གསར་ཤང་དཔའ་ནང་གྲོང་ཚོ།ཆབ་མདོ་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སྟེང་ཆེན་་་་་་་
རྫོང་སྟེང་ཆེན་གྲོང་རྡལ་སྟེང་ཆེན་གྲོང་ཚོ་དང་མཛོ་སྒང་རྫོང་ཝ་མདའ་་་་
གྲོང་རྡལ་གླད་དག་གྲོང་ཚོ།ནག་ཆུ་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སྙན་རོང་རྫོང་སེ་ཆེན་་་་་
ཤང་ཕག་གཡུ་གྲོང་ཚོ་དང་སྦྲ་ཆེན་རྫོང་གླ་ཤི་གྲོང་རྡལ་འབྲོང་རྔ་གྲོང་ཚོ།
མངའ་རིས་ས་ཁུལ་གྱི་མཚོ་ཆེན་རྫོང་ཆུ་ལྷོ་ཤང་གཞུང་མ་གྲོང་ཚོ་དང་།
དགེ་རྒྱས་རྫོང་སྣ་ཕུག་སྡེ་ཁུལ།སྒེར་རྩེ་རྫོང་སྒེར་རྩེ་གྲོང་རྡལ་གྱི་དོན་་་་་་་་
གྲུབ་ཁང་གསར་སྡེ་ཁུལ་བཅས་རེད།

པ་སངས་ནོར་བུས་བརྗོད་དོན།

སྒྲ་སྙན་དཀྲོལ་ནས་བདེ་སྐྱིད་ལྡན་པའི་འཚོ་བར་བསྟོད་གླུ་ལེན་གྱི་ཡིན།

དཔྱིཞིད་གསར་སྐབས་གཞིཞི་རཞིམ་དུ་བསྐྱོདསྐྱོ་།

འདི་ནི་མང་ཚོགས་ཚོས་བྱ་དགའ་ཡོད་པའི་ལན་འདེབས་ནང་ཞུགས་པའི་ཟུར་ཞིག་ཡིན་པ།